

METAPNEVMO VIRUS XAVFLI EMAS

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi

Jamoat salomatligi texnikumi

YUSUPOVA IDRISAXON BAXTIYOROVNA

Annotatsiya : Ushbu maqola bugungi kunda tarqalgan viruslardan biri metapnevmo virusi haqida. Inson metapneumovirusi (hMPV) umumiy sovuqni (yuqori nafas yo'llarining infeksiyasini) keltirib chiqaradigan viruslardan biridir. Odatda odamlarni faqat engil kasal qiladi, lekin ba'zi odamlarni juda kasal qilishi mumkin. Virus respirator sinsitial virus (RSV) bilan bir qatorda Pneumoviridae viruslari oilasiga kiradi. U birinchi marta 2001 yilda aniqlangan va ko'p o'n yillar davomida odamlar orasida tarqalib kelmoqda. U butun dunyoda topilgan.

Abstract: This article is about one of the most common viruses today, the metapneumovirus. Human metapneumovirus (hMPV) is a virus that causes the common cold (an upper respiratory tract infection). It usually causes only mild illness in humans, but it can make some people very sick. The virus, along with respiratory syncytial virus (RSV), is part of the Pneumoviridae family of viruses. It was first identified in 2001 and has been circulating in humans for many decades. It is found worldwide.

Аннотация: Данная статья посвящена метапневмовирусу, одному из наиболее распространенных на сегодняшний день вирусов. Метапневмовирус человека (hMPV) — один из вирусов, вызывающих простуду (инфекцию верхних дыхательных путей). Обычно от этого люди заболевают лишь в легкой форме, но у некоторых людей может заболеть очень тяжело. Вирус принадлежит к семейству вирусов Pneumoviridae, наряду с респираторно-синцитиальным вирусом (РСВ). Впервые он был идентифицирован в 2001 году и циркулирует среди людей на протяжении десятилетий. Его можно найти по всему миру.

Inson metapnevmo virusi (HMPV) odatda sovuqqa o'xshash simptomlarni keltirib chiqaradigan virusdir. Sizda yo'tal yoki xirillash, burun oqishi yoki tomoq og'rig'i bo'lishi mumkin. Aksariyat holatlar engil, ammo yosh bolalar, 65 yoshdan oshgan kattalar va immuniteti zaif odamlar jiddiy kasallik xavfi yuqori. HMPV keng tarqalgan - ko'pchilik 5 yoshga to'lmagan bolalar orasida. Inson metapnevmovirusi ko'pincha sovuqqa o'xshash simptomlarni keltirib chiqaradi, ammo ba'zi odamlar juda kasal bo'lishi mumkin. Siz HMPV ni birinchi marta olganingizda og'ir kasal bo'lish ehtimoli ko'proq, shuning uchun yosh bolalar jiddiy kasallikka chalinish xavfi yuqori. Siz birinchi infektsiyangizdan himoya (immunitet) olasiz va keyin boshqa HMPV infektsiyasini olsangiz, engil, sovuqqa o'xshash alomatlarga ega bo'lish ehtimoli ko'proq. 65 yoshdan oshgan kattalar va nafas olish muammolari yoki immuniteti zaif odamlar ham jiddiy alomatlarga duch kelishi mumkin.

U boshqa oddiy sovuq viruslar kabi, kasal odamdan boshqalarga havo orqali tarqaladigan yuqumli nafas olish zarralari orqali tarqaladi. Bu odam kasal odamga yaqin bo'lganida yoki u bilan yopiq joyni baham ko'rganida virusni yuqtirishi mumkinligini anglatadi. Eshik tutqichlari yoki tutqichlari kabi ifloslangan yuzalarga tegib, so'ngra ko'z, burun yoki og'izga tegish orqali ham tanaga kirishi mumkin.

Tadqiqotchilarning hisob-kitoblariga ko'ra, bolalardagi nafas olish kasalliklarining taxminan 10% dan 12% gacha HMPV sabab bo'ladi. Aksariyat holatlar engil, ammo bolalarning taxminan 5% dan 16% gacha pnevmoniya kabi pastki nafas yo'llari infektsiyasini rivojlantiradi. HMPV virusi bor odam bilan to'g'ridan-to'g'ri aloqa qilish yoki virus bilan ifloslangan narsalarga tegish orqali tarqaladi. Masalan; misol uchun: Yo'talish va hapşırma. Qo'l silkitish, quchoqlash yoki o'pish. Telefonlar, eshik tutqichlari, klaviatura yoki o'yinchoqlar kabi yuzalarga yoki narsalarga tegish.

Har bir inson HMPV yuqishi mumkin, ammo agar siz quydagi holatda bo'lsaz tezroq yuqadi:

- 5 yoshdan kichik (ayniqsa, erta tug'ilgan chaqaloqlar) yoki 65 yoshdan katta.

- Immunitet tizimi zaif bo'lsa (OIV, saraton yoki otoimmün kasalliklar kabi kasalliklardan yoki immunitetingizni bostiradigan dori-darmonlardan).

- Astma yoki KOAH bor.

Inson metapnevmonovirusini davolaydigan antiviral dorilar yo'q. Aksariyat odamlar o'zlarini yaxshi his qilmaguncha o'zlarining alomatlarini uyda boshqarishlari mumkin.

Agar siz yoki farzandingiz og'ir kasal bo'lsa, kasalxonaga yotqizilishi kerak bo'lishi mumkin. U erda tibbiyot xodimlari sizning ahvolingizni kuzatib borishlari va xavf ostida qolishingizni oldini olishlari mumkin. Ular sizga quyidagilar bilan munosabatda bo'lishlari mumkin:

- Kislorod terapiyasi. Nafas olishda qiynalayotgan bo'lsangiz, provayder sizga burningizdagi naycha yoki yuzingizdagi niqob orqali qo'shimcha kislorod berishi mumkin.

- IV suyuqliklar. To'g'ridan-to'g'ri tomiringizga (IV) yuborilgan suyuqliklar sizni namlikni saqlab turishi mumkin.

- Kortikosteroidlar. Steroidlar yallig'lanishni kamaytirishi va ba'zi alomatlarining engillashtirishi mumkin.

Turli xil nafas olish kasalliklarini ajratish qiyin, chunki ular isitma, yo'tal, burun oqishi va tiqilishi kabi o'xshash belgilarga ega. Biroq, davolanish, ayniqsa, juda kasal bo'lgan yoki bo'lishi mumkin bo'lgan odamlar uchun farq qilishi mumkin. COVID-19 va grippda o'ziga xos antiviral davolash usullari mavjud. Davolash to'g'risida qaror qabul qilishdan oldin shifokorlar sababni aniqlash uchun diagnostik testlardan foydalanishlari mumkin.

Faqat bir nechta mamlakatlar hMPV tendentsiyalarini kuzatib boradi va hisobot beradi, shuning uchun biz uning barcha mintaqalar va iqlimlarda qanday tarqalishi haqida to'liq ma'lumotga ega emasmiz.

Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, mo'tadil mintaqalarda hMPV asosan qish va bahor oxirida, mavsumiy gripp va RSV kabi boshqa keng tarqalgan respirator viruslar bilan bir vaqtda tarqaladi. Biroq, u pastroq darajada tarqalishda davom etmoqda va ba'zi odamlarni butun yil davomida kasal qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar :

1. <https://www.who.int/news>
2. World Health Organization (JSST) malumotlar bazasi .